

ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการบริหารจัดการความร่วมมือของคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในระดับจังหวัด (กรอ.จังหวัด)

สมชาย ปัญญาเจริญ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาหาปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการความร่วมมือของ กรอ.จังหวัด 2) ค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคของการบริหารจัดการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานของ กรอ.จังหวัด 3) ศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนาขยายขอบเขตความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนใน กรอ.จังหวัด ไปสู่กิจกรรมความร่วมมือในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากด้านเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยเลือกจากตัวแทน กรอ.จังหวัด ใน 4 ภาค ภาคละ 2 จังหวัด ประกอบด้วย แม่ฮ่องสอน เชียงราย ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ ชัยนาท อุทัยธานี สงขลา และพัทลุง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการบริหารจัดการความร่วมมือของ กรอ.จังหวัด ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือแบบประมาณค่าและแบบคำถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการประเมินข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบประมาณค่า ส่วนข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เชื่อมโยง สังเคราะห์ สรุปข้อมูลที่จำแนกได้แล้วสรุปผลการศึกษา กำหนดเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการและความเป็นไปได้ในการพัฒนาขยายขอบเขตความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนใน กรอ.จังหวัด ไปสู่กิจกรรมความร่วมมือในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากด้านเศรษฐกิจ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการความร่วมมือของ กรอ.จังหวัด ประกอบด้วย ปัจจัยด้านความฉลาดทางสติปัญญาในการร่วมมือ (Collaborative-intelligence quotient) ปัจจัยด้านวงจรของความร่วมมือ (The Cycle of Collaboration) และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของความร่วมมือ (Collaborative Environment) 2) แนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคของการบริหารจัดการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานของ กรอ.จังหวัด ประกอบด้วย การให้ความรู้และพัฒนาทักษะความสามารถแก่บุคลากรทั้งภาครัฐและเอกชน การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท อำนาจหน้าที่ และบุคลากรของ กรอ.จังหวัด รวมทั้งพิจารณาปรับเปลี่ยนสถานที่ และบรรยากาศการประชุมของ กรอ.จังหวัด 3) ควรมีการพัฒนาขยายขอบเขตความร่วมมือระหว่างภาครัฐ

* สาขาวิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

อีเมล: mupan2929@yahoo.com

วันที่รับบทความ: 15 ตุลาคม 2562 วันที่แก้ไขบทความล่าสุด: 23 มิถุนายน 2563 วันที่อนุมัติการตีพิมพ์: 24 มิถุนายน 2563

และเอกชนใน กรอ.จังหวัดไปสู่กิจกรรมความร่วมมือในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านการศึกษา โดยทุกประเด็นจะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงส่งผลกระทบต่อกัน ซึ่งการขยายขอบเขตไปสู่ความร่วมมือ ด้านอื่น ๆ นี้ จะเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนารวมถึงการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นได้

คำสำคัญ: การบริหารจัดการความร่วมมือ ความฉลาดทางสติปัญญาในการร่วมมือ วงจรของความร่วมมือ สภาพแวดล้อมของความร่วมมือ

The Challenges and Guidelines for Collaborative Governance in Provincial Joint Public and Private Sector Consultative Committees

Somchai Punyajaroen*

Abstract

The purposes of this research are: (1) to identify the factors that shape collaborative governance in the Provincial Joint Public and Private Sector Consultative Committee; (2) to propose guidelines to resolve the challenges in collaborative governance between the public and private sectors; and (3) to explore ways to extend the scope of collaboration to others beyond the economic sector. Purposive sampling was used to select members of the Provincial Joint Public and Private Sector Consultative Committees from two provinces from each of the four regions of Thailand. The provinces chosen were: Mae Hong Son, Chiang Rai, Roi Et, Kalasin, Chai Nat, Uthai Thani, Songkhla, and Phatthalung. Questionnaires with rating scales and open-ended questions were used. Statistical arithmetic mean and standard deviation were used to evaluate rating-scale questions, while data from the open-ended questions were analyzed and synthesized to propose guidelines to resolve the challenges in collaborative governance of the Provincial Joint Public and Private Sector Consultative Committee, and to possibly extend the scope of collaborative governance.

The study finds the following: (1) Factors that shape collaborative governance in Provincial Joint Public and Private Sector Consultative Committees include the collaborative-intelligence quotient, the cycle of collaboration, and the collaborative environment. (2) To resolve problems in collaborative governance between public and private sectors in the Provincial Joint Public and Private Sector Consultative Committees, an urgent plan is needed to reform its structure, role, authority, personnel, and location and atmosphere of the meeting, as well as to promote the skills and knowledge of public and private members. (3) The scope of work could be extended to collaborative activities in social development, environment, and education, to achieve better collaborative governance between the public and private sectors under the Committee.

Keywords: Collaborative governance, collaborative-intelligence quotient, cycle of collaboration, collaborative environment

---

* Political Science and Law Field, Walailuk University.

E-mail: mupan2929@yahoo.com

Received: October 15, B.E. 2562 Revised: June 23, B.E. 2563 Accepted: June 24, B.E. 2563

การเสริมสร้างความเป็นอิสระทางการคลังในด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZs)

ไททัศน์ มาลา*

ภิกษิต์ กัลยาณมิตร**

จารุณี มุมบ้านเช่า***

ฤทัยทิพย์ จันทร์สระแก้ว****

วิไลลักษณ์ เรืองสม*****

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ (1) เพื่อศึกษาแหล่งที่มาของรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (2) เพื่อศึกษาความเป็นอิสระทางการคลังในด้านการจัดเก็บรายได้และ (3) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงแนวทางในการเสริมสร้างความเป็นอิสระทางการคลังในด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกลุ่มตัวอย่างจำนวน 487 แห่ง การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การวิจัยภาคสนามจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจำนวน 5 แห่ง การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้มีส่วนได้เสียจำนวน 50 คน และการจัดเวทีสนทนากลุ่ม ผลจากการศึกษาพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีความเป็นอิสระทางการคลังในด้านการจัดเก็บรายได้ในระดับน้อย โดยมีค่าดัชนีวัดความเป็นอิสระทางการคลังด้านรายได้ (Revenue Autonomy Index: RAI) เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 11.94 เนื่องจากโครงสร้างรายได้ยังต้องพึ่งพางบประมาณจากรัฐบาลทั้งในรูปแบบของภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บให้และเงินอุดหนุน ในขณะที่รายได้ที่จัดเก็บเองยังมีสัดส่วนที่น้อยเช่นเดิมนั้น ท้องถิ่นจะต้องสามารถจัดเก็บภาษีและกำหนดฐานภาษีได้เอง โดยเฉพาะภาษีที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น เช่น ภาษีสิ่งแวดล้อม ค่าธรรมเนียมแรงงานต่างด้าว ค่าบริการ ค่าธรรมเนียมจากการท่องเที่ยว อาจสรุปได้ว่า การที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZs) ที่ผ่านมานั้น อาจยังไม่สามารถสะท้อนถึงการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจสู่ภูมิภาค การลดความเหลื่อมล้ำ การยกระดับรายได้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในระดับท้องถิ่นได้

คำสำคัญ: ความเป็นอิสระทางการคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

* คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
อีเมล: titus_vru@hotmail.com

** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

*** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

**** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

***** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันที่รับบทความ: 6 พฤศจิกายน 2562 วันที่แก้ไขบทความล่าสุด: 18 มิถุนายน 2563 วันที่อนุมัติการตีพิมพ์: 23 มิถุนายน 2563

Fiscal Autonomy in Revenue Collection of Local Administrative Organizations in Special Economic Zones (SEZs)

Titus Mala*

Pisak Kalyanamitra**

Jarunee Mumbansao***

Ruetaitip Chansrakao****

Wilailuk Ruangsom*****

Abstract

This article aims to study: (1) the sources of revenue for local administrative organizations in Special Economic Zones (SEZs); (2) fiscal autonomy in revenue collection; and (3) ways to strengthen fiscal autonomy in revenue collection by SEZ local administrative organizations. The research uses both qualitative and quantitative methods. Questionnaires were distributed to 487 local administrative organizations in SEZs. Data was collected from five SEZ local administrative organizations using field research documents. In-depth interviews were used to gather information from 50 stakeholders and a focus group discussion was conducted.

This study finds that the SEZs had minimal fiscal autonomy in revenue collection. The revenue autonomy index (RAI) point average was 11.94 percent. The revenue structure still depended on the budget from the Thai government, in the form of both taxes collected by the government and subsidies. The proportion of SEZs' revenue collection was still at a minimal level. Although the government had an investment promotion policy for the SEZs, it did not translate into the distribution of prosperity to the region, reduction of inequality, improvements in income, and advancements in the local people's quality of life.

Keywords: Fiscal autonomy, local administrative organization, special economic zone

---

* Faculty of Human and Social Science Valaya Alongkorn Rajabhat University.

E-mail: titus_vru@hotmail.com

** Faculty of Human and Social Science Valaya Alongkorn Rajabhat University.

*** Faculty of Human and Social Science Valaya Alongkorn Rajabhat University.

**** Faculty of Human and Social Science Valaya Alongkorn Rajabhat University.

***** Faculty of Human and Social Science Valaya Alongkorn Rajabhat University.

การนำนโยบายแก้จนตรงเป้าไปปฏิบัติของสาธารณรัฐประชาชนจีน

หวัง จวินตัน*

กฤษวรวรรณ โสฬหวัชรินทร์**

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการนำนโยบายแก้จนตรงเป้าของสาธารณรัฐประชาชนจีนไปปฏิบัติ พร้อมทั้งเสนอแนวทางในการประยุกต์ใช้นโยบายดังกล่าวในประเทศไทย ผู้เขียนใช้การวิจัยเอกสารเป็นหลัก โดยศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการดำเนินการนโยบายแก้จนตรงเป้า มีวิธีการและกลไกที่เกี่ยวข้องหลายประการ อาทิ กลไกการชี้้นำ การทำงาน กลไกในการระดมทรัพยากร กลไกการระดมกลุ่มเป้าหมาย กลไกการปฏิบัติ และกลไกการประเมิน โดยบุคคลภายนอกที่เป็นอิสระ เป็นต้น วิธีการและกลไกดังกล่าวได้เปลี่ยนแนวทางในการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบดั้งเดิมของสาธารณรัฐประชาชนจีน และเกิดผลดีต่อคนจนและการแก้ไขปัญหาความยากจนของจีนอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลไทยมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนถึงระดับท้องถิ่นโดยเฉพาะและดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับคนจนโดยตรง รัฐบาลจะต้องผลักดันให้องค์กรทุกภาคส่วนเข้าร่วมโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และฝึกอบรมคนยากจนให้มีการตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินการ นอกจากนี้ รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับจะต้องมีการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการตรวจสอบเพื่อรับรองความโปร่งใสในการทำงาน อีกทั้งสร้างระบบการประเมินที่เข้มงวดเพื่อรับรองประสิทธิผลของการดำเนินโครงการต่าง ๆ

คำสำคัญ: การนำนโยบายไปปฏิบัติ ประเทศจีน นโยบายแก้จนตรงเป้า ความยากจน

* วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อีเมล : Jundan.wa@kkumail.com

** วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อีเมล : grichawat@kku.ac.th

วันที่รับบทความ: 17 มีนาคม 2563 วันที่แก้ไขบทความล่าสุด: 13 พฤษภาคม 2563 วันที่อนุมัติการตีพิมพ์: 1 มิถุนายน 2563

Implementation of Targeted Poverty Alleviation Policies in the People's Republic of China

Wang Jundan*

Grichawat Lowatcharin**

Abstract

This article aims to study the implementation of Targeted Poverty Alleviation policies in China and to propose guidelines to solve the poverty problem in Thailand. The authors employed a documentary research methodology by studying and analyzing relevant concepts and theories. The Targeted Poverty Alleviation policies are implemented through mechanisms for operational guidance, resource mobilization, target specification, operation, and third-party evaluation. These mechanisms have changed the Chinese government's traditional poverty reduction approach and have effectively benefited the poor and solved the poverty problem. To emulate the Chinese approach, the Thai government would need to formulate a synchronized poverty alleviation policy and carry out projects directly related to the poor. It needs to urge all sectors to participate to increase efficiency, and to train the poor so that they can engage and participate in the process. In addition, the government must establish a clear division of authority at all levels, strengthen the audit system to ensure transparency in implementation, and establish a rigorous assessment system to guarantee the effectiveness of the project operations.

Keywords: Policy implementation, China, targeted poverty alleviation, poverty

---

* College of Local Administration, Khon Kaen University

E-mail: Jundan.wa@kkumail.com

** College of Local Administration, Khon Kaen University

E-mail: grichawat@kku.ac.th

Received: March 17, B.E.2563 Revised: May 15, B.E.2563 Accepted: June 1, B.E.2563

ปัจจัยความร่วมมือทางการบริหารที่มีผลต่อการพัฒนาข้าว: กรณีศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2

วิลาสินี ชูทอง*

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข**

ยุภาพร ยุภาศ***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบตัดขวางที่วิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นปัจจัยความร่วมมือทางการบริหารที่มีผลต่อการพัฒนาข้าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างการวิจัยคือ นายกหรือตัวแทนนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุ และสถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัจจัยความร่วมมือทางการบริหารที่มีผลต่อการพัฒนาข้าว ได้แก่ ปัจจัยลักษณะแบบตอปรับกับสถานการณ์ และปัจจัยลักษณะแบบถูกบังคับ อย่างมีนัยสำคัญ

2) ปัจจัยลักษณะความร่วมมือแบบตอปรับกับสถานการณ์มีผลต่อการเกิดความร่วมมือฯ ระดับปานกลางที่ค่าเฉลี่ย 2.82 ขณะที่ปัจจัยลักษณะความร่วมมือแบบถูกบังคับมีผลต่อการพัฒนาข้าวในระดับน้อยที่ค่าเฉลี่ย 2.56 ทั้งนี้ โดยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาข้าวอยู่ในระดับน้อยที่ค่าเฉลี่ย 1.81 ซึ่งส่วนใหญ่จะมีบทบาทในการส่งเสริมกระบวนการผลิตมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 2.10

คำสำคัญ: ความร่วมมือทางการบริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาข้าว

* สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อีเมล: wikasaa@gmail.com

** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อีเมล: somsr4@kku.ac.th

*** คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อีเมล: yupaporn.yu@rmu.ac.th

Administrative Collaboration Factors for Rice Development: A Case Study of a Local Administration Organization in the Upper Central Region Provinces 2

Wilasinee Choothong*

Somsak Srisontisuk**

Yupaporn Yupas***

Abstract

This cross-sectional research study investigated the factors behind administrative collaboration for rice development in the Upper-Central Region 2. This study was based on a quantitative research methodology and data collection was done using a set of questionnaires with 140 respondents. The collected data were analyzed using descriptive statistics and multiple linear regression. The results were as follows: first, the factors that affected rice development with statistical significance are reactive management and abstinence; second, responsive cooperation with the situation had a moderate influence (mean score 2.82) on cooperation levels; and third, forced cooperation had low influence (mean score 2.56) on rice development. Overall, local government organizations have been engaged in rice development at a low level (mean score 1.81), mostly playing a role in promoting the production process (mean score 2.10).

Keywords: Administrative collaboration, local administrative organization, rice development

---

* Faculty of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University.

E-mail: wikasaa@gmail.com

** Faculty of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University.

E-mail: somsr4@kku.ac.th

*** Faculty of Politics and Public Administration, Mahasarakham Rajabhat University.

E-mail: yupaporn.yu@rmu.ac.th